

Vyhlasovateľ: **Národná banka Slovenska, Imricha Karvaša 1, 813 25 Bratislava**

verejná anonymná súťaž
na dodanie návrhu diela výtvarného umenia
podľa § 847 a nasl. Občianskeho zákonníka

SÚŤAŽNÉ PODMIENKY

Predmet súťaže:

Výtvarný návrh sochy Imricha Karvaša v exteriéri budovy NBS

Za vyhlasovateľa schvaľuje:

Ing. Ján Onda, riaditeľ odboru kancelárie guvernéra

Súlad súťažných podmienok so zámerom vyhlasovateľa potvrdzuje

Ing. Boris Mísař, riaditeľ odboru technických služieb

V Bratislave, jún 2022

Časť I. Hlavné informácie

1. Identifikácia vyhlasovateľa
2. Preambula
3. Účel a predmet súťaže, špecifikácia následnej zákazky
4. Druh súťaže
5. Okruh účastníkov
6. Komunikácia
7. Zdroj finančných prostriedkov
8. Porota
9. Požiadavky na spracovanie súťažných návrhov
10. Posudzovanie a hodnotenie súťažných návrhov
11. Ceny a odmeny
12. Rozhodnutie o výbere najvhodnejšieho súťažného návrhu na realizáciu
13. Zápis z priebehu súťaže
14. Termíny
15. Postup po súťaži
16. Ostatné podmienky
17. Spracúvanie osobných údajov

Časť II. Samostatné prílohy

- Príloha 1 – Podklady na spracovanie súťažného návrhu
- Príloha 2 – Čestné vyhlásenia účastníka (vzor)
- Príloha 3 – Zmluva o dielo, Licenčná zmluva, Zmluva o vytvorení diela (informatívne dokumenty)

Časť I. Hlavné informácie

1. IDENTIFIKÁCIA VYHLASOVATEĽA

Názov:	Národná banka Slovenska
Sídlo:	I. Karvaša 1, 813 25 Bratislava, Slovenská republika
IČO:	30844789
Internetová adresa (URL):	www.nbs.sk
Spracovateľ súťažných podmienok a kontaktná osoba vo veci súťaže:	Mgr. Karol Ivančík, oddelenie centrálného obstarávania, odbor hospodárskych služieb
Odborný garant súťaže:	Mgr. Lucia Gregorová Stach, PhD., vedúca kurátorka zbierok moderného a súčasného umenia Slovenskej národnej galérie
Kontaktná adresa:	Imricha Karvaša 1, 813 25 Bratislava, Slovenská republika
Kontaktné telefónne číslo:	+421 2 5787 1221, +421 945 720 103
Kontaktný e-mail:	socha@nbs.sk

2. PREAMBULA

- 2.1 Národná banka Slovenska chce náležitým spôsobom uctiť významnú slovenskú osobnosť, profesora Imricha Karvaša – významného slovenského ekonóma, národohospodára, právnika, vysokoškolského pedagóga a publicistu, popredného medzinárodne uznávaného odborníka v menovej oblasti, presvedčeného humanistu a vlastenca, ktorý do dejín vstúpil ako prvý guvernér Slovenskej národnej banky.
- 2.2 Táto súťaž je vyhlasovaná ako verejná súťaž v súlade s § 847 a nasl. Občianskeho zákonníka.
- 2.3 Táto súťaž bude prebiehať v súlade so slovenským právnym poriadkom.
- 2.4 Súťaž je vyhlásená 1. dňom zverejnenia oznámenia o súťaži na webovom sídle vyhlasovateľa – Národnej banky Slovenska: www.nbs.sk.
- 2.5 Súťažné podmienky sú zverejnené, publikované na webových stránkach, a to: www.nbs.sk, www.komarch.sk, www.archinfo.sk
- 2.6 Informácie o vyhlásení tejto súťaže s odkazom na súťažné podmienky sú dostupné na webových stránkach, a to: www.vsvu.sk, www.cka.cz, www.stavbaweb.cz, www.culturenet.cz.
- 2.7 Výsledky súťaže budú zverejnené a prezentované na webovom sídle NBS – www.nbs.sk.
- 2.8 Súťažné podmienky boli prerokované a odsúhlasené súťažnou porotou na jej ustanovujúcom zasadnutí dňa 25.05.2022. Písomné potvrdenie je k dispozícii u vyhlasovateľa tejto súťaže.
- 2.9 Slovenská komora architektov overila tieto súťažné podmienky na žiadosť vyhlasovateľa pod číslom KA-378/2022 zo dňa 17.05.2022.

3. ÚČEL A PREDMET SÚŤAŽE, ŠPECIFIKÁCIA NÁSLEDNEJ ZÁKAZKY

- 3.1 Účelom tejto súťaže je získať a oceniť návrh sochy, ktorý v plnej miere splní podmienky vyhlasovateľa tejto súťaže, obsiahnuté v týchto súťažných podmienkach a podkladoch a vybrať autora/zhotoviteľa s ktorým bude priamym zadaním uzatvorená zmluva o dielo, licenčná zmluva/zmluva o vytvorení diela – zmluva na vytvorenie, dodanie, umiestnenie a inštaláciu diela – sochy podľa najvhodnejšieho súťažného návrhu (konečné vyjadrenie diela v priestore v plnej veľkosti, a to vrátane jeho umiestnenia v danom priestore ďalej ako „socha“ alebo „sochárska inštalácia“), ktoré sú na informatívny účel súčasťou týchto súťažných podmienok ako Príloha 3. V prípade, ak sa vyhlasovateľ tejto súťaže následným priamym rokovaním nedohodne s účastníkom, ktorý sa umiestnil ako prvý v poradí, vyzve na rokovanie účastníka, ktorý sa umiestnil ako druhý v poradí, pokiaľ sa vyhlasovateľ ani s ním nedohodne, vyzve účastníka, ktorý sa umiestnil ako tretí v poradí.
- 3.2 Predmetom tejto súťaže je získanie hodnotného a realizovateľného výtvarného návrhu sochy reprezentujúcej Imricha Karvaša (1903 – 1981), ktorá bude umiestnená v predpolí budovy ústredia NBS zo strany Ulice Imricha Karvaša (ďalej ako „návrh sochy“ alebo „návrh sochárskej inštalácie“). Socha má byť po svojej realizácii trvalou a plnohodnotnou súčasťou predpolia a vstupu do NBS.
- 3.3 **Súťažné zadanie:**
Vyhlasovateľ súťaže očakáva súťažný návrh zodpovedajúci súčasnému výtvarnému názoru, ktorý bude relevantným spôsobom odrážať aktuálnu situáciu vizuálneho umenia a špecificky sochárstva začiatku 21. storočia. V súlade so súčasným odborne akceptovaným názorom vyhlasovateľ nepovažuje sochu za uzavretú umeleckú kategóriu úzko viazanú na neverbálnu komunikáciu a vnímanie pomocou hmatu, dotyku trojrozmerného predmetu v tradičných technikách a materiálových prevedeniach. Sochu vníma v rozšírenom poli ostatných médií vizuálneho umenia, takže jej hranice, materiálovú a funkčnú podstatu považuje za otvorenú. Vyhlasovateľ zároveň

predpokladá, že súťažný návrh bude prostredníctvom jazyka súčasného umenia zohľadňovať estetickú aj spoločenskú funkciu sochy vo verejnom priestore. Z uvedeného dôvodu je zadanie tradičné a vychádza zo žánru celofigurálnej sochy. Vyhlasovateľ však hľadá také riešenie, ktoré pracuje s formálnymi a mediálnymi prostriedkami aktuálneho výtvarného myslenia a jeho prezentácie pri riešení úlohy tvorby súčasného umeleckého diela pre konkrétne miesto v mestskej zástavbe. Vyhlasovateľ očakáva aj súťažné návrhy, ktoré sú otvorené kreatívnemu spracovaniu témy a netradičnému riešeniu portrétnej figúry a sochárskeho konceptu.

Platí, že:

- a) sa predpokladá celofigurálne/portrétne riešenie návrhu sochy,
- b) stvárnenie návrhu sochy nie je limitované a je ponechané na kreativite autorov.

3.4 Platí, že:

- a) návrh sochy musí byť situovaný vo vytýčenej hranici predpolia budovy ústredia NBS, Ulica Imricha Karvaša 1 /autori arch. Martin Kusý a Pavol Paňák/BKPŠ; situácia v Prílohe 1 Podklady na spracovanie súťažného návrhu, časť - variantne riešený priestor umiestnenia sochy a jeho limity, pričom je zakázané umiestňovať návrh sochy do priestoru označeného červenou farbou. V prípade realizácie (najvhodnejšieho) súťažného návrhu bude súčasná busta Imricha Karvaša, ktorá je inštalovaná na fasáde, premiestnená do interiéru,
- b) prevedenie návrhu sochy/sochárskej inštalácie v súťažnom návrhu musí byť prispôbené finančným limitom vyhlasovateľa vyjadreného v maximálnej výške rozpočtových prostriedkov vyhlasovateľa preto indikatívny rozpočet návrhu sochy/sochárskej inštalácie nesmie presiahnuť finančnú sumu uvedenú v bode 3.8 písm. b) súťažných podmienok,
- c) vyhlasovateľ vzhľadom na budúce umiestnenie sochy/sochárskej inštalácie v exteriéri stanovuje, že návrh sochy má byť navrhovaný z trvácneho materiálu, pretože vyhlasovateľ požaduje aby bola socha vytvorená, zhotovená z trvácneho materiálu, ktorý bude dlhodobo odolný voči klimatickým vplyvom a prípadným vandalským útokom (napr. kameň, kov, kombinácie trvácnych materiálov), pričom návrh sochy má byť z ľahko a nenákladne udržiavateľného materiálu.
- d) konkrétne sochárske (výtvarné), architektonické riešenie návrhu sochárskej inštalácie musí byť súčasťou súťažného návrhu.

3.5 Podmienky pre umiestnenie sochy/sochárskej inštalácie uvedené v bode 3.4 súťažných podmienok sú pre účastníkov záväzné a ich nedodržanie je dôvod na vyradenie súťažného návrhu z hodnotenia a k jeho vylúčeniu z tejto súťaže.

3.6 Podmienky súťažného zadania uvedené v bode 3.3 súťažných podmienok sú pre účastníkov odporúčajúce a ich nedodržanie nie je dôvodom na vyradenie súťažného návrhu z hodnotenia a k jeho vylúčeniu z tejto súťaže. Komplexnosť a kvalita zapracovania týchto odporúčaní do súťažného návrhu bude predmetom hodnotenia poroty v rámci kritéria uvedeného v bode 10.2 súťažných podmienok.

3.7 Spoločný slovník obstarávania (CPV):

Hlavný predmet:

92312230-2 Služby sochárov

Doplňujúci predmet:

92311000-4 Umelecké diela

92312000-1 Umelecké služby

92312250-8 Služby samostatných umelcov

3.8 Rozpočtové prostriedky vyhlasovateľa/predpokladaná hodnota zákazky:

- a) hodnoty cien, odmien a náhrad (skicovné) pre účastníkov spolu, vrátane hodnoty ocenených (Prvý ocenený, Druhý ocenený, Tretí ocenený) súťažných, výtvarných návrhov sochy: 27 000 eur;
- b) predpokladaná realizačná hodnota víťazného, najvhodnejšieho návrhu sochy/sochárskej inštalácie: hodnota zhotovenia sochy, dodania sochy, inštalácie sochy a prípadnej úpravy okolia inštalácie sochy/sochárskej inštalácie: 181 900 eur bez DPH (maximálna možná cena).

3.9 Špecifikácia následnej zákazky:

- a) vyhlasovateľ má v úmysle na základe výsledkov tejto súťaže zadať zákazku na vytvorenie, dodanie a inštaláciu sochy/sochárskej inštalácie, pričom v roku 2023 ju chce zrealizovať;
- b) predpokladaná hodnota následnej zákazky, teda výška nákladov na vytvorenie, dodanie a inštaláciu sochy/sochárskej inštalácie, nadväzujúcej na túto súťaž je stanovená ako maximálna vo výške 181 900 eur bez DPH. V predpokladanej hodnote tejto zákazky na služby sú zahrnuté všetky náklady spojené s vytvorením, dodaním a inštaláciou sochy/sochárskej inštalácie, a to najmä:
 1. návrhové práce nevyhnutné k vytvoreniu sochy/sochárskej inštalácie
 2. projektovú dokumentáciu a súčinnosť pri zaistení nevyhnutných vyjadrení a rozhodnutí, súhlasov dotknutých subjektov, napr. z pohľadu stavebného zákona, vrátane správnych a iných poplatkov; ak je nevyhnutné a relevantné
 3. vlastné vytvorenie (zhotovenie) sochy/sochárskej inštalácie autorom

4. náklady autora sochy v štádiu jeho realizácie (napr. poistenie zodpovednosti autora po celú dobu realizácie sochy/sochárskej inštalácie, od uzavretia zmluvy o dielo, do doby riadneho odovzdania a prebratia sochy/sochárskej inštalácie)

c) odovzdaním súťažného návrhu účastník súťaže deklaruje, že jeho súťažný návrh je možné vykonať (vytvoriť, dodať, inštalovať) za indikatívnu cenu, ktorú uvádza vo svojom súťažnom návrhu, resp. vo finančnom rozpočte všetkých predpokladaných nákladov, v ktorom musia byť zahrnuté všetky náklady spojené s vykonaním, vytvorením a dodaním sochy/sochárskej inštalácie, náklady uvedené v bode (9.2) súťažných podmienok. Účastník súťaže má hľadať také riešenie svojho súťažného návrhu, ktoré bude z hľadiska rozpočtových limitov vyhlasovateľa (podľa bodu 3.8 súťažných podmienok) realizovateľné.

3.10 Vyhlasovateľ nebude organizovať prehliadku riešeného územia, a to aj s ohľadom na to, že účastníci majú možnosť sa s riešeným územím zoznámiť osobne a samostatne.

4. DRUH SÚŤAŽE

4.1 Podľa účelu súťaže – projektová s udelením cien a odmien, na ktorú bude nadväzovať zadanie zákazky na vytvorenie a dodanie výsledku vlastnej tvorivej duševnej činnosti, ktorej výsledkom je dielo výtvarného umenia podľa zákona č. 185/2015 Z. z. Autorský zákon v znení neskorších predpisov a v súlade s § 1 ods. 12 písm. h) zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o verejnom obstarávaní“).

4.2 Podľa predmetu súťaže – výtvarná

4.3 Podľa priebehu súťaže – jednoetapová

4.4 Podľa okruhu účastníkov – verejná anonymná

5. OKRUH ÚČASTNÍKOV

5.1 Táto súťaž sa vyhlasuje ako verejná, pre vopred neurčený počet anonymných účastníkov.

5.2 Účastníkom tejto súťaže nesmie byť osoba, ktorá:

a) je členom poroty

b) zamestnancom vyhlasovateľa

c) overovala súťažné podmienky za Slovenskú komoru architektov

d) vypracovávala kritériá výberu účastníkov, vypracovávala kritériá hodnotenia súťažných návrhov na dielo

e) blízkou osobou, spoločníkom, štatutárnym orgánom, zamestnancom alebo zamestnávateľom osôb vylúčených z účasti v súťaži podľa bodov (a) až (d).

5.3 Účastníkom môže byť fyzická alebo právnická osoba, ktorá spĺňa podmienky účasti týkajúce sa osobného postavenia upravené zákonom o verejnom obstarávaní, čo znamená, že:

a) je oprávnená poskytovať služby, ktoré sú osobitnými predpismi vyžadované na výkon činností, ku ktorým sa má účastník zaviazat' pri zadaní zákazky po ukončení tejto súťaže a výbere najvhodnejšieho súťažného návrhu na realizáciu. Predmetom nadväzujúcej zákazky je poskytnutie sochárskych služieb pre ktoré sa nevyžaduje osobitné oprávnenie. Účastník musí mať oprávnenie na hospodársku činnosť najmenej v takom rozsahu aby mohol vyhotoviť projekt svojho diela – sochy/sochárskej inštalácie v rozsahu požadovanom pre jeho realizáciu;

b) nemá uložený zákaz účasti vo verejnom obstarávaní potvrdený konečným rozhodnutím v Slovenskej republike alebo v štáte sídla, miesta podnikania alebo obvyklého pobytu;

c) nie je v konflikte záujmov;

d) má ukončené vysokoškolské vzdelanie 2. stupňa v študijnom odbore v oblasti sochárstva, umenia, dizajnu, architektúry, krajinskej architektúry; v prípade ak účastníkom je právnická osoba, túto požiadavku musí spĺňať jej štatutárny orgán.

5.4 Vyhlasovateľ upozorňuje, že pokiaľ bude účastníkom súťaže právnická osoba, musí mať v obchodnom registri zapísaný predmet činnosti, ktorý sa vyžaduje podľa bodu 5.3 písm. a).

5.5 V prípade účasti autorského tímu (riešiteľského kolektívu), musí podmienku odbornej spôsobilosti spĺňať aspoň jeden člen, a to účastník, ktorý bude splnomocnený ostatnými členmi riešiteľského kolektívu na predkladanie a nakladanie so súťažným návrhom v plnom rozsahu.

5.6 Ostatní autori (členovia riešiteľského kolektívu) si vzájomné vzťahy s účastníkom zmluvne vysporiadajú tak, aby účastník bol plne oprávnený so súťažným návrhom diela – sochy/sochárskej inštalácie nakladať v intenciách týchto súťažných podmienok a následne v prípade, ak by bol tento súťažný návrh úspešný aj uzavrieť zmluvu o zadaní zákazky (zmluvu o dielo) s vyhlasovateľom.

5.7 Splnenie podmienok podľa bodu 5.3 účastník preukazuje podľa príslušných písmen:

a) pri podaní súťažného návrhu čestným vyhlásením, v zmysle Prílohy 2 týchto súťažných podmienok, a v prípade, ak bude vyzvaný na rokovanie o zadaní zákazky si výpis z príslušného registra získa vyhlasovateľ sám, pričom v prípade, ak to nebude možné, požiada účastníka o doloženie originálneho výpisu z príslušného registra,

- b) pri podaní súťažného návrhu čestným vyhlásením, ktorého vzor je Prílohou 2 týchto súťažných podmienok, a v prípade, ak bude vyzvaný na rokovanie o zadaní zákazky, čestným vyhlásením podľa zákona o verejnom obstarávaní,
- c) pri podaní súťažného návrhu čestným vyhlásením, ktorého vzor je Prílohou 2 týchto súťažných podmienok, a v prípade vyzvania na rokovanie o zadaní zákazky nepreukazuje;
- d) pri podaní súťažného návrhu čestným vyhlásením, ktorého vzor je Prílohou 2 týchto súťažných podmienok, a v prípade, ak bude vyzvaný na rokovanie o zadaní zákazky, fotokópiou diplomu.
- 5.8 Zahraničný účastník predkladá dokumenty zodpovedajúceho obsahu a právnej sily, spolu s prekladom do slovenského jazyka; úradný preklad sa nevyžaduje. V prípade rozporu medzi pôvodným znením textu a jeho prekladom porota vyhodnotí, či je možné dokument napriek tomu prijať ako riadne predložený, alebo je splnený dôvod na vylúčenie účastníka zo súťaže. Uvedené sa nepoužije v prípade dokumentov vystavených v českom jazyku.
- 5.9 Pri predkladaní dokumentov pri podávaní súťažného návrhu ich účastník predkladá tak, že príslušný dokument vyhotoví v listinnej forme, ktorý vlastnoručne podpíše, naskenuje a vo formáte PDF doručí vyhlasovateľovi (kontaktný e-mail socha@nbs.sk). Úradné overenie podpisu sa nevyžaduje.
- 5.10 Každý súťažný návrh musí obsahovať riešenie celého zadania a môže zodpovedať iba jednému účastníkovi, ktorý súťažný návrh predkladá do súťaže. Preto v prípade, ak má súťažný návrh viacerých autorov alebo spoluautorov, alebo ak je súťažný návrh tvorený sústavou diel, ku ktorým majú autorské práva viaceré osoby, účastník je povinný vysporiadať s týmito osobami vzájomné práva a povinnosti, tak aby disponoval ich súhlasom na použitie diela na účely účasti v súťaži a tiež na účely zadania zákazky v prípade, ak bude účastník vyzvaný na rokovanie o zadaní zákazky.
- 5.11 Účastník autorov diela v celom rozsahu zastupuje pri úkonoch voči vyhlasovateľovi.
- 5.12 Podaním súťažného návrhu účastník potvrdzuje, že je oprávnený použiť autorské diela, ktoré predstavujú súťažný návrh, alebo ktoré súťažný návrh obsahuje, nasledujúcimi spôsobmi:
- a) na všetky účely plnohodnotnej účasti súťažného návrhu v súťaži v zmysle týchto súťažných podmienok, predovšetkým zverejnením diela, vyhotovením rozmnoženín diela, vytlačením diela do listinnej podoby a vystavením diela po skončení súťaže na výstave a na internetových stránkach, ktoré vyhlasovateľ používa;
- b) na všetky účely uzavretia zmluvy o zadaní zákazky s vyhlasovateľom, ktorej predmetom bude záväzok účastníka rozpracovať dielo do všetkých stupňov projektovej alebo inej dokumentácie, ktoré budú potrebné pre územné, stavebné, alebo iné konanie na účely povolenia realizácie diela a pre realizáciu diela;
- c) na udelenie súhlasu vyhlasovateľovi na vyhotovenie rozmnoženiny diela formou sochy;
- d) účastník je autormi diel poverený, aby v ich mene vykonal odborný autorský dohľad a autorský dozor nad použitím diela spôsobmi uvedenými v písmenách b) a c).
- 5.13 V prípade, ak si autori diela želajú, aby boli ich mená (alebo pseudonymy) uvedené pri zverejnení návrhu sochy/sochárskej inštalácie po skončení súťaže, účastník ich mená alebo zvolené označenia uvedie v čestnom vyhlásení, ktorého vzor je Prílohou 2 týchto súťažných podmienok.

6. KOMUNIKÁCIA

- 6.1 Komunikácia medzi vyhlasovateľom a účastníkom sa uskutočňuje v slovenskom (prípadne českom) jazyku prednostne elektronicky prostredníctvom kontaktného e-mailu socha@nbs.sk alebo prostredníctvom kontaktných telefónnych čísel uvedených v bode 1 týchto súťažných podmienok.
- 6.2 V prípade potreby vysvetlenia alebo objasnenia údajov, informácií uvedených v súťažných podmienkach a ich prílohách (napr. Podklady na spracovanie súťažného návrhu) môže účastník požiadať o ich vysvetlenie prostredníctvom kontaktného emailu socha@nbs.sk, a to do 30.09.2022; na neskoršie doručené žiadosti o vysvetlenie nemusí vyhlasovateľ prihladať a odpovedať. Vyhlasovateľ bude podávať odpovede na tieto žiadosti o vysvetlenie do 5 pracovných dní odo dňa ich doručenia. Odpovede vyhlasovateľa na žiadosti o vysvetlenie budú zverejnené na webovom sídle vyhlasovateľa: www.nbs.sk.
- 6.3 Vyhlasovateľ bezodkladne po oznámení o rozhodnutí vyhlasovateľa o výbere najvhodnejšieho súťažného návrhu na realizáciu oznámi každému účastníkovi výsledok súťaže a v prípade, ak si to účastník písomne vyžiada, priloží kópiu zápisnice zo zasadnutia poroty spolu s prílohami, a to elektronicky, prostredníctvom emailu priloženého v identifikačných údajoch účastníka.
- 6.4 Zverejnenie výsledku súťaže vykoná vyhlasovateľ uverejnením výsledkov súťaže na webovej adrese: www.nbs.sk.
- 6.5 Súťažné návrhy zaradené do hodnotenia poroty budú po zverejnení výsledkov súťaže zverejnené na výstave, na webe a prípadne i v tlačenej publikácii, a to podľa rozhodnutia vyhlasovateľa.

7. ZDROJ FINANČNÝCH PROSTRIEDKOV

Financovanie súťaže (náklady súťaže, zhotovenie, dodanie a inštalácia sochy) sa zabezpečí výlučne z rozpočtových prostriedkov vyhlasovateľa.

8. POROTA

- 8.1 Porota posudzuje a vyhodnocuje súťažné návrhy. Počet riadnych členov poroty je 5, hlasovacie kvórum je 5.
- 8.2 Na zasadnutiach poroty sa zúčastňujú všetci riadni členovia poroty a náhradní členovia poroty, náhradní členovia poroty majú poradný hlas. Ak nie je prítomný riadny člen poroty, stáva sa náhradný člen poroty riadnym členom s plnohodnotným hlasom. Člena poroty nezávislého na vyhlasovateľovi môže nahradiť len náhradný člen poroty nezávislý na vyhlasovateľovi. Člena poroty závislého na vyhlasovateľovi môže nahradiť len náhradný člen poroty závislý na vyhlasovateľovi. Porota má predsedu, ktorého si zvolila spomedzi riadnych členov na úvodnom zasadnutí poroty.
- 8.3 Riadni členovia poroty sú:
1. Katarína Bajcurová, historička umenia a kurátorka, nezávislá na vyhlasovateľovi, s odborným vzdelaním, predsedníčka poroty
 2. Dušan Králik, akademický sochár, nezávislý na vyhlasovateľovi, s odborným vzdelaním
 3. Martin Kusý, architekt, nezávislý na vyhlasovateľovi, s odborným vzdelaním
 4. Ján Onda, riaditeľ odboru kancelárie guvernéra, závislý na vyhlasovateľovi
 5. Boris Mísař, riaditeľ odboru technických služieb, závislý na vyhlasovateľovi
- 8.4 Náhradní členovia poroty sú:
1. Patrik Kovačovský, sochár pôsobiaci na Vysokej škole výtvarných umení v Bratislave, nezávislý na vyhlasovateľovi, s odborným vzdelaním
 2. Jana Kováčová, vedúca oddelenia komunikácie, odbor kancelárie guvernéra, závislá na vyhlasovateľovi.
- 8.5 Riadneho člena poroty môže nahradiť osoba spomedzi náhradníkov.
- 8.6 Porota je uznášaniaschopná, ak sa na jej zasadnutí zúčastní plný počet jej riadnych členov. Ten je v prípade absencie členov poroty vždy zabezpečený jedným alebo viacerými z prítomných náhradníkov.
- 8.7 Porota môže v priebehu súťaže požiadať vyhlasovateľa o prizvanie profesijných odborníkov.

9. POŽIADAVKY NA SPRACOVANIE SÚŤAŽNÝCH NÁVRHOV

- 9.1 Súťažný návrh je rozdelený z hľadiska podania na dve časti:
- a) Časť 1 – Grafická časť (podľa bodu 9.2), Model (podľa bodu 9.3), Obálka s nadpisom „kontaktné údaje“ (podľa bodu 9.4) bude doručená vyhlasovateľovi vo fyzickej podobe. Grafickú časť a Model účastník zabalí do nepriehľadného obalu chráneného proti poškodeniu a otvoreniu bez označenia identifikačnými údajmi účastníka. Tento súťažný návrh predloží do podateľne vyhlasovateľa súťaže, ktorá sa nachádza na adrese vyhlasovateľa súťaže na prízemí osobne, prostredníctvom poštovej zásielky, kuriérom alebo iným vhodným spôsobom v lehote do predkladania súťažných návrhov. V podateľni účastníkovi vyhlasovateľ súťaže vystaví potvrdenie o prevzatí súťažného návrhu.
 - b) Časť 2 – informácie o autorovi (podľa bodu 9.5) budú doručené vyhlasovateľovi prostredníctvom kontaktného e-mailu socha@nbs.sk.
- 9.2 Časť 1 Grafická časť
- a) Grafická časť bude vytvorená (spracovaná) a nalepená na dvoch paneloch (kapa doska) vo formáte A0 o rozmere 841 x 1189 mm pre výstavné účely. Panel (kapa doska) nesmie byť žiadnym spôsobom označený identifikačnými údajmi.
 - b) Grafická časť súťažného návrhu bude obsahovať:
Panel 1 – vizualizáciu súťažného návrhu (návrhu sochy/sochárskej inštalácie), samostatne a tiež začleneného do priestoru; pohľady, rezy a perspektívy vo vhodnej mierke vyjadrujúci autorský zámer a technické prevedenie diela (návrhu sochy/sochárskej inštalácie) vrátane návrhu konštrukčného riešenia a zvoleného materiálu; prípadné ďalšie zobrazenie je vítané a ponechané na vôli účastníka.
Panel 2 – textová časť obsahujúca popis navrhovaného riešenia návrhu (sochy/sochárskej inštalácie) vrátane ideového a priestorového zámeru, popis použitých materiálov a konštrukčného riešenia, finančné vyjadrenie (indikatívny rozpočet) všetkých nákladov na realizáciu diela vrátane prevádzkových nákladov vyčíslených na jeden rok, platí v prípade, ak takéto náklady sú predpokladané.
- 9.3 Časť 1 Model:
- a) trojrozmerný model samotného sochárskeho diela (návrh sochy/sochárskej inštalácie) má byť vytvorený v mierke 1:5 z ľubovoľného materiálu podľa uváženia autora. Súčasťou Časti 1 môžu byť nepovinné prílohy, ktoré priblížia autorský zámer a vysvetlia jeho kontext. Model ani prílohy nesmú byť žiadnym spôsobom označené identifikačnými údajmi.
- 9.4 Časť 1 Obálka s nadpisom „kontaktné údaje“
- a) obálka bude obsahovať dokument s identifikačnými údajmi účastníka – meno, priezvisko/obchodné meno, adresa/sídlo, kontaktnú osobu s uvedením mena, priezviska, e-mailu a tel. čísla.

- b) obálka bude zalepená, neporušená a úplne nepriehľadná, odovzdaná fyzicky spolu s modelom a grafickou časťou súťažného návrhu. Doložená obálka slúži na následnú identifikáciu účastníka, ktorý grafickú časť, model predložil.
- 9.5 Časť 2 Informácie o autorovi
- a) Časť informácie o autorovi bude odovzdávaná prostredníctvom kontaktného e-mailu socha@nbs.sk a záväzne bude obsahovať:
1. identifikačné údaje účastníka meno, priezvisko/obchodné meno, trvalý pobyt/miesto podnikania/sídlo, rodné číslo/IČO;
 2. podpísané čestné vyhlásenie (Príloha 2 súťažných podmienok);
 3. v prípade spoločného súťažného návrhu listinu o spoločnej a nerozdielnej zodpovednosti autorov podávajúcich spoločný súťažný návrh vo vzťahu k súťaži;
 4. vlastnoručne podpísané vyhlásenie o autorstve v prípade, ak je účastníkom právnická osoba alebo nie je účastník zhodný s autorom. Vyhlasovateľ si vyhradzuje právo vyžiadať si prípadnú licenčnú zmluvu medzi účastníkom a autorom;
- 9.6 Autor, ktorý sa zúčastňuje tejto súťaže, nesmie byť súčasne subdodávateľom iného autora v tejto súťaži;
- 9.7 Spoločný súťažný návrh viacerých autorov sa považuje za jeden súťažný návrh.
- 9.8 V tejto súťaži nie je prípustné predložiť variantné riešenie súťažného návrhu.

10. POSUDZOVANIE A HODNOTENIE SÚŤAŽNÝCH NÁVRHOV

- 10.1 Porota v súťaži v rámci posudzovania súťažných návrhov vyradí z hodnotenia ten súťažný návrh, ktorý:
- a) nebol doručený v požadovanom termíne (bod 14.3) podľa súťažných podmienok,
 - b) je podaný osobou, ktorá nesmie byť účastníkom (bod 5.2) podľa súťažných podmienok,
 - c) nie je anonymný, resp. je možné preukázať porušenie anonymity,
 - d) nie je v súlade s podmienkami umiestnenia diela uvedené v bode 3.4 písm. a) súťažných podmienok,
 - e) nemá realizačnú veľkosť sochy/sochárskej inštalácie a jeho prevedenie prispôbené finančným limitom vyhlasovateľa vyjadreného v maximálnej výške rozpočtových prostriedkov vyhlasovateľa uvedené v bode 3.4 písm. b) súťažných podmienok, pretože indikatívny rozpočet sochy/sochárskej inštalácie presahuje finančnú sumu uvedenú v bode 3.8 písm. b) súťažných podmienok,
 - e) nie je v súlade s požiadavkami na spracovanie súťažných návrhov podľa bodu 9.1, 9.2, 9.3, 9.4, 9.5, 9.6 a 9.8 súťažných podmienok
 - f) nie je v súlade s požiadavkou na jazyk podľa bodu 5.8 súťažných podmienok
- 10.2 Hodnotenie súťažných návrhov vykoná porota v súťaži na základe kritéria takto:
- 100 % výtvarno – architektonická kvalita (originalita, kreativita, kvalita začlenenia do širšieho priestoru miesta osadenia a celková výtvarná úroveň súťažného návrhu – návrhu sochy/sochárskej inštalácie v súlade s týmito súťažnými podmienkami).
- 10.3 Kritérium bude hodnotené porotou na základe znalostí a skúseností ich členov. Podľa hodnotenia stanoví porota poradie súťažných návrhov na prvých troch miestach. Takéto hodnotenie bude môcť byť považované za profesionálne a zároveň subjektívne. Takýto spôsob hodnotenia výtvarných návrhov je vo všeobecnosti štandardný a účastníci svojou účasťou vyjadrujú súhlas s takýmto spôsobom hodnotenia.
- 10.4 Hodnotenie súťažných návrhov prebieha väčšinovým hlasovaním členov poroty. Najvhodnejším (vítaným) súťažným návrhom sa stane súťažný návrh, ktorý sa umiestni na prvom (najvyššom) mieste v poradí hodnotenia súťažných návrhov. Poradie súťažných návrhov stanoví porota na základe úrovne splnenia stanoveného kritéria uvedeného v bode 10.2 .

11. CENY A ODMENY

- 11.1 Celková čiastka na ceny, odmeny a náhrady (skicovné) v súťaži sa stanovuje vo výške 27 000 eur (slovom: dvadsaťsedem tisíc eur);
- ceny sa udeľujú podľa vyhodnoteného poradia súťažných návrhov prvým trom účastníkom nasledovne:
1. cena 10 000 eur (slovom: desaťtisíc eur)
 2. cena 7 000 eur (slovom: sedemtisíc eur)
 3. cena 5 000 eur (slovom: päťtisíc eur).
- 11.2 Pre neocenené súťažné návrhy, ktoré však priniesli zaujímavé a osobitné podnety a riešenie sa stanovuje celková odmena v súčte vo výške 5 000 eur (slovom: päťtisíc eur), o ich rozdelení alebo neudelení rozhoduje porota. Toto rozhodnutie porota odôvodní v písomnom zápise z tejto súťaže (protokol).
- 11.3 Porota môže rozhodnúť, že niektoré z vypísaných cien alebo odmien neudelí a čiastky na nich určené nerozdelí alebo rozdelí iným spôsobom. Toto rozhodnutie porota odôvodní v písomnom zápise z tejto súťaže (protokol) spolu so záznamom o hlasovaní členov poroty.

- 11.4 Hodnoty cien a odmien podliehajú zrážkovej dani z príjmu podľa § 43 ods. 3 písm. d) zákona č. 595/2003 Z.z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov.
- 11.5 Príjem účastníka z vyplatenej ceny alebo odmeny nepodlieha DPH (daň z pridanej hodnoty), a to ani ak je jeho príjemca registrovaný pre DPH.
- 11.6 Ceny a odmeny budú vyplatené najneskôr do 60 dní odo dňa vydania rozhodnutia (oznámenia) o výbere najvhodnejšieho súťažného návrhu na realizáciu.
- 11.7 Ceny a odmeny budú účastníkom vyplatené na ich bankový účet uvedený v ich čestnom vyhlásení, ktorý je súčasťou súťažného návrhu, časť 2 Informácie o autorovi. Ceny a odmeny sa vyplácajú účastníkovi súťaže (nie je smerodajný autor uvedený v súťažnom návrhu).
- 11.8 Náhrady za spracovanie súťažných návrhov (skicovné) sa účastníkom neposkytujú; to neplatí, ak porota rozhodne o ich udelení po oznámení o výbere najvhodnejšieho súťažného návrhu na realizáciu. Podmienky spôsobu ich vyplatenia sa riadia ustanovením bodu 11.6 a 11.7 týchto súťažných podmienok.

12. ZÁPIS Z PRIEBEHU SÚŤAŽE

Činnosť poroty pri posudzovaní a hodnotení súťažných návrhov bude písomne zaznamenaná vo forme zápisnice. Účastník môže písomne požiadať vyhlasovateľa o kópiu zápisnice z činnosti poroty v elektronickej podobe.

13. ROZHODNUTIE O VÝBERE NAJVHODNEJŠIEHO SÚŤAŽNÉHO NÁVRHU NA REALIZÁCIU

- 13.1 Konečné rozhodnutie o výbere najvhodnejšieho súťažného návrhu na realizáciu vydá vyhlasovateľ súťaže. Podkladom pre toto rozhodnutie je stanovisko poroty pre posudzovanie a hodnotenie súťažných návrhov.
- 13.2 Vyhlasovateľ súťaže môže konečným rozhodnutím vybrať najvhodnejší súťažný návrh na realizáciu z prvých troch ocenených súťažných návrhov (postupnosť podľa bodu 15 súťažných podmienok)
- 13.3 Vyhlasovateľ vydá rozhodnutie o výbere najvhodnejšieho súťažného návrhu na realizáciu do 30 dní od vydania stanoviska poroty.
- 13.4 Oznámenie o rozhodnutí vyhlasovateľa o výbere najvhodnejšieho súťažného návrhu na realizáciu bude zaslané všetkým účastníkom súťaže prostredníctvom kontaktného e-mailu najneskôr do 25 dní odo dňa vydania rozhodnutia.
- 13.5 Vyhlasovateľ si vyhradzuje právo nevybrať najvhodnejší súťažný návrh na realizáciu, napr. z dôvodu, že súťažné návrhy nie sú po výtvarnej alebo technickej stránke zodpovedajúce požiadavkám vyhlasovateľa súťaže, a to bez odškodnenia uchádzačov.

14. TERMÍNY

14.1	termín úvodného zasadnutia poroty	25.05.2022
14.2	termín vyhlásenia súťaže	14.06.2022
14.3	lehota na predloženie súťažných návrhov	od 14.06.2022 do 14.10.2022
4 mesiace od vyhlásenia súťaže
14.4	predpokladaná lehota na posudzovanie súťažných návrhov	14.10.2022 do 14.11.2022
(1 mesiac po uplynutí lehoty na predloženie súťažného návrhu)
14.5	predpokladaná lehota na hodnotenie súťažných návrhov	14.11.2022 do 14.12.2022
(1 mesiac po uplynutí lehoty na posudzovanie súťažného návrhu)
14.6	predpokladaná lehota na rozhodnutie o výbere najvhodnejšieho súťažného návrhu	do 30 dní od vyhodnotenia súťažných návrhov
14.7	predpokladaný termín oznámenia výberu najvhodnejšieho súťažného návrhu	do 25 dní odo dňa vydania rozhodnutia
14.8	predpokladaná lehota na vyplatenie cien a odmien účastníkom	do 60 dní odo dňa vydania rozhodnutia
14.9	predpokladaný termín zverejnenia súťažných návrhov	do 28.03.2023

15. POSTUP PO SÚŤAŽI

- 15.1 Po skončení tejto súťaže (vyhodnotením poradia súťažných návrhov a rozhodnutím o výbere najvhodnejšieho súťažného návrhu na realizáciu), vyhlasovateľ vyzve na rokovanie o zadaní zákazky účastníka, ktorého súťažný návrh sa umiestnil na 1. mieste (ďalej "Prvý ocenený"). Bezprostredne pred začatím rokovania je účastník povinný doručiť vyhlasovateľovi dokumenty, ktoré sú vyžadované týmito súťažnými podmienkami. Obsahom rokovania o

zadaní zákazky je rokovanie o podmienkach zmluvy o dielo, licenčnej zmluvy, prípadne inej zmluvy, v ktorej sa účastník zaviazá poskytnúť vyhlasovateľovi riešenie – sochu/sochársku inštaláciu, obsiahnuté vo svojom súťažnom návrhu.

- 15.2 V prípade, ak sa Prvý ocenený rokovania o zadaní zákazky, na ktoré bol riadne vyzvaný, nezúčastní a svoju neúčastť dôvodne neospravedlní (najmä choroba, neodkladná rodinná záležitosť), alebo v prípade, ak sa ukáže, že dokumenty, ktoré Prvý ocenený predložil, nie sú pravé alebo obsahujú nepravdivé informácie, alebo v prípade, ak sa Prvý ocenený a vyhlasovateľ nedohodnú na obsahu záväzkov a povinností, ktoré majú tvoriť obsah zmluvy o zadaní zákazky, v lehote 30 kalendárnych dní od začatia rokovania, vyhlasovateľ môže rokovanie s Prvým oceneným ukončiť bez zadania zákazky a vyzvať na rokovanie o zadaní zákazky účastníka, ktorého súťažný návrh sa umiestnil na 2. mieste (ďalej "Druhý ocenený").
- 15.3 Pre rokovanie o zadaní zákazky s Druhým oceneným sa primerane použijú ustanovenia o rokovaní s Prvým oceneným.
- 15.4 V prípade, ak sa Druhý ocenený rokovania o zadaní zákazky, na ktoré bol riadne vyzvaný, nezúčastní a svoju neúčastť dôvodne neospravedlní (najmä choroba, neodkladná rodinná záležitosť), alebo v prípade, ak sa ukáže, že dokumenty, ktoré Druhý ocenený predložil, nie sú pravé alebo obsahujú nepravdivé informácie, alebo v prípade, ak sa Druhý ocenený a vyhlasovateľ nedohodnú na obsahu záväzkov a povinností, ktoré majú tvoriť obsah zmluvy o zadaní zákazky, v lehote 30 kalendárnych dní od začatia rokovania, vyhlasovateľ môže rokovanie s Druhým oceneným ukončiť bez zadania zákazky a vyzvať na rokovanie o zadaní zákazky účastníka, ktorého súťažný návrh sa umiestnil na 3. mieste (ďalej "Tretí ocenený").
- 15.5 Pre rokovanie o zadaní zákazky s Tretím oceneným sa primerane použijú ustanovenia o rokovaní s Prvým oceneným.
- 15.6 Predmetom nadväzujúcej zákazky bude poskytnutie sochárskych služieb.
- 15.7 Vyhlasovateľ môže rokovania o zadaní nadväzujúcej zákazky ukončiť bez toho, aby nadväzujúcu zákazku zadal ktorémukoľvek z účastníkov.

16. OSTATNÉ PODMIENKY

- 16.1 Všetky náklady spojené s prípravou a predložením súťažného návrhu znáša účastník bez nároku na finančnú náhradu voči vyhlasovateľovi, pričom vyhlasovateľ v priebehu súťaže zväži, vzhľadom na počet účastníkov, vyplatenie tzv. skicovného, teda paušálne uhradenie účelne vynaložených nákladov spojených s vypracovaním súťažného návrhu.
- 16.2 Účastník podaním súťažného návrhu udeľuje vyhlasovateľovi výhradný súhlas s použitím diela – návrhu sochy/sochárskej inštalácie predstavujúceho súťažný návrh pre potreby súťaže, prezentačné účely súťaže formou zverejnenia na výstave, na internetovej stránke a v tlačenej publikácii.
- 16.3 Vyhlasovateľ je povinný zachovávať mlčanlivosť o informáciách označených ako dôverné, ktoré mu účastník poskytol; na tento účel účastník označí, ktoré skutočnosti považuje za dôverné, a ktorými môžu byť v tomto postupe výhradne iba obchodné tajomstvo, technické riešenia, predlohy, návody, výkresy, projektové dokumentácie, modely, spôsob výpočtu jednotkových cien. Tým nie sú dotknuté ustanovenia iných všeobecne záväzných právnych predpisov (napr. zákona o slobode informácií).
- 16.4 Účastníci sa zaväzujú, že podklady na spracovanie súťažného návrhu použijú len pre rozhodovanie o účasti tejto súťaži a k vypracovaniu súťažného návrhu.
- 16.5 Podaním súťažného návrhu účastník:
 - a) súhlasí so všetkými podmienkami súťaže;
 - b) súhlasí s bezodplatným použitím jeho autorského súťažného návrhu vyhlasovateľom súťaže, jeho určenými osobami, pre účel súťaže a pre účel nekomerčnej prezentácie výsledkov súťaže, s bezodplatnou reprodukciou súťažného návrhu, s jeho vystavením, a to po neobmedzený čas;
 - c) čestne vyhlasuje, že on sám je schopný dielo – sochu/sochársku inštaláciu podľa svojho súťažného návrhu vytvoriť, zhotoviť a súhlasí so záväzkom na jeho vytvorenie v prípade zadania zákazky na vytvorenie jeho súťažného návrhu, a to v súlade s indikatívnym finančným rozpočtom všetkých nákladov na vytvorenie, dodanie a inštaláciu diela (bod 9.2 súťažných podmienok), ktorý je súčasťou jeho súťažného návrhu;
 - d) vyhlasuje, že je okrem realizácie vlastného diela – sochy/sochárskej inštalácie schopný na základe svojho súťažného návrhu a odporúčania poroty zabezpečiť projektovú dokumentáciu k realizácii diela;
 - e) súhlasí s realizáciou diela súťažného návrhu na vyhlasovateľovým určeným miestom a s právom vyhlasovateľa súťaže alebo jeho oprávnenými osobami (zriadenými, poverenými alebo na základe zmluvného vzťahu oprávnenými) bezodplatne šíriť a používať najvhodnejší súťažný návrh, vrátane modelu, za účelom prezentácie výsledkov súťaže a nekomerčného použitia v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi;
 - f) berie na vedomie, že v prípade, ak bude jeho súťažný návrh ocenený (Prvý ocenený, Druhý ocenený alebo Tretí ocenený), tak jeho súťažný návrh sa stane majetkom (vlastníctvom) vyhlasovateľa a súhlasí s povinnosťou zdržať sa:

- výkonu práva na autorský súťažný návrh
- poskytnutia licencie tretej osobe na autorský návrh a dielo,
- vytvorenia pre seba alebo pre inú osobu rovnaké alebo zameniteľné autorské dielo; autor je oprávnený dielo použiť iba pri prezentácii vlastnej tvorby, a to na propagačné alebo umelecké účely;
- g) berie na vedomie, že hodnotenie súťažných návrhov bude realizované porotou na základe ich znalostí a skúseností, výsledok tejto súťaže bude profesionálnym, ale zároveň subjektívnym názorom poroty.

- 16.6 Vysporiadanie autorských práv uvedených v bode 16.5 písm. f) bude riešené osobitnou licenčnou zmluvou medzi vyhlasovateľom a účastníkom.
- 16.7 Vyhlásenú súťaž vyhlasovateľ zruší iba zo závažných dôvodov. Zrušenie tejto súťaže bude oznámené rovnakým spôsobom, akým bola súťaž vyhlásená.

17. SPRACÚVANIE OSOBNÝCH ÚDAJOV

Vyhlasovateľ pri spracúvaní osobných údajov poskytnutých účastníkom v procese tejto súťaže postupuje v súlade so zákonom č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES. Informácia o podmienkach spracúvania osobných údajov dotknutých osôb je zverejnená na webovom sídle vyhlasovateľa: <https://www.nbs.sk/sk/ochrana-osobnych-udajov>.

Časť II. SAMOSTATNÉ PRÍLOHY

Príloha 1 Podklady na spracovanie súťažného návrhu

Obsah:

- hlavné charakteristiky osobnosti Imricha Karvaša
- posolstvá sochy
- variantne riešený priestor umiestnenia sochy a jeho limity (formát pdf a .dwg)
- fotodokumentácia súčasnej situácie priestoru umiestnenia sochy (formát .jpg)

Hlavné charakteristiky osobnosti Imricha Karvaša

Imrich Karvaš (25.2.1903 – 20.2.1981)

Neraz sme sa stretli s pochybnosťami o tom, či Slovensko vôbec má nejaké ekonomicko-teoretické tradície, ale aj hospodársko-politické zdroje. Pramenili aj z toho, že sa o nich dlhé roky zámerne nehovorilo. Politicko-spoločenské peripetie často deformovali historické skutočnosti tak, že vymazali z podvedomia verejnosti doma i v zahraničí aj tie slovenské osobnosti, ktoré v medzinárodných dimenziách dosiahli špičkovú úroveň. Jednou z nich bol aj profesor Imrich Karvaš – národohospodár, právnik, vysokoškolský pedagóg a publicista, popredný medzinárodne uznávaný odborník, ale aj presvedčený humanista a vlastenec.

Stal sa významným predstaviteľom hospodárskej politiky a jej úspešným realizátorom. Bol spoluzakladateľom časopisu *Politika* a redaktorom mesačníka *Hospodárske rozhľady*. Publikoval 13 monografií, z ktorých treba spomenúť aspoň knihu *Základy hospodárskej vedy* (reedícia Veda 1999), množstvo odborných článkov, prednášal v Európe i USA. Profesor Karvaš bol vynikajúcim teoretikom, domnieval sa však, že vlastným cieľom teoretickej práce aj v ekonomike je predovšetkým riešenie problémov praxe. Tento svoj pohľad na využitie teórie napokon preukázal aj v mimoriadne úspešnej aktivite v národohospodárskej politike, ako význačný hospodársky činiteľ. Už v rokoch 1926 – 1930 bol generálnym tajomníkom Obchodnej a priemyselnej komory v Bratislave, 1930 – 1933 tajomníkom Zväzu slovenských bánk, 1932 – 1938 generálnym tajomníkom Národohospodárskeho ústavu Slovenska a Podkarpatskej Rusi a 1932 – 1938 viceprezidentom Exportného ústavu v Prahe. Táto jeho činnosť ho už v predmníchovskej republike dostala do vlády, kde v roku 1938 pôsobil ako minister bez portefeuille vo vláde generála Syrového.

V apríli 1939 bol menovaný za guvernéra Slovenskej národnej banky. Aktívne presadzoval zachovanie čo najväčšej samostatnosti slovenskej hospodárskej politiky. Urobil závažné kroky v prospech Slovenského národného povstania v auguste 1944 (presunul platidlá do filiállok Slovenskej národnej banky v Ružomberku a Banskej Bystrici, ako šéf Najvyššieho úradu pre zásobovanie presunul v prospech povstania pohonné hmoty, rozdal obyvateľstvu zásoby na tri mesiace vopred), začo ho zatklo gestapo a bol odsúdený na smrť. Po oslobodení pomáhal pri ekonomickej obnove Slovenska. Odmietol spoluprácu s komunistickým režimom, bol krivo obvinený zo špionáže a velezrady a odsúdený, amnestovaný v roku 1960 a úplne rehabilitovaný až v roku 1969.

Dňa 3. januára 2001 udelil prezident Slovenskej republiky prof. Imrichovi Karvašovi štátne vyznamenanie SR Pribinov kríž I. triedy, In memoriam.

Reálne ekonomické videnie vývoja v predmníchovskom Československu prejavil profesor Karvaš už vo svojich prvých prácach, v ktorých sa odrážajú skutočné problémy Slovenska. Ide najmä o *Hospodársku štatistiku Slovenska* (1928) a *Sjednocení výrobních podmínek v zemích českých a na Slovensku* (1933). Už tu sa pokúšal o celkový národohospodársky pohľad na hospodársky život Slovenska so všetkými jeho špecifikami a problémami. Z tohto dôvodu sa Karvaš stal spoluzakladateľom politicko-hospodárskeho hnutia známeho v 30. rokoch 20. storočia pod názvom „*regionalizmus*“. Cieľom tohto hnutia, malo byť podľa Karvaša, na jednej strane čo najviac decentralizovať silne zbyrokratizovanú štátnu výkonnú moc v Československu, ale pritom „*zachovať pevnú jednotu štátu*“.

V popredí pozornosti profesora Karvaša – národohospodára, však bola predovšetkým menová problematika. Prejavilo sa to aj v jeho prvých prácach *Francúzska inflácia* (1928) a *Medzinárodný menový problém* (1929). Príčiny inflácie v dvadsiatych rokoch 20. storočia pritom videl predovšetkým v povojnových rozpočtových schodkoch a v ich krytí krátkodobými pokladničnými poukážkami, ktorými sa vytvárala nová kúpna sila a preto cestu k stabilizovanej mene videl

predovšetkým v obnovovaní narušenej rozpočtovej rovnováhy. Pri analýze príčin inflácie upozorňoval aj na skutočnosť, že k rozmnožovaniu obeživa dochádza krytím štátnych výdavkov pôžičkami a nárastom reťazca splátok úrokov z predchádzajúcich pôžičiek a ich splátok.

Svoje predstavy o realizácii menovej politiky naplno uplatnil ako guvernér Slovenskej národnej banky, kde pôsobil v rokoch 1939 – 1944. Vďaka jeho uvážlivému prístupu bola menová a úverová politika Slovenskej národnej banky pri poskytovaní cedulového úveru od jej vzniku zdržanlivá a reštriktívna, keďže nechcel neúmerne zvyšovať obeh bankoviek, čím by sa vytvorila umelá kúpna sila a následná inflácia. V zložitých vojnových podmienkach sa mu tak darilo udržiavať dlhý čas neuveriteľne stabilnú slovenskú korunu. Úspešne a nebojácne vzdoroval nemeckým snahám o drancovanie slovenskej ekonomiky, premyslenou devízovou politikou vytvoril takmer z nuly zlaté menové rezervy v celkovom rozsahu 7,5 ton, pričom sa mu ich predvídajúcou evakuáciou z územia Slovenska podarilo zachrániť pre povojnovú obnovu.

Práca profesora Karvaša bola vždy bezprostredne spojená s pedagogickou činnosťou, ktorou odovzdával svoje bohaté teoretické a praktické poznatky ďalším generáciám. Už od roku 1925 pôsobil na Právnickej fakulte Univerzity Komenského. Prednášok a kontaktov so študentami sa nevzdal ani v časoch svojho najväčšieho pracovného zaťaženia v rokoch 1939 – 1944. K pedagogickej práci sa vrátil aj po návrate z koncentračného tábora v Nemecku, pričom v školskom roku 1947/1948 bol zvolený dekanom Právnickej fakulty UK. Vtedy, ale napokon aj dnes viac ako kedykoľvek predtým platili a platia slová z úvodu jeho najznámejšej práce Základy hospodárskej vedy, ktorú napísal v roku 1947: *„Politická demokracia dáva rozhodovanie o všetkých záležitostiach verejných, a teda aj hospodárskych do rúk ľudu. To ale znamená, že ak nechceme, aby sa o hospodárskych otázkach jednalo improvizovane a diletantsky, treba dať čo najväčšiemu počtu ľudí odborné hospodárske vzdelanie.“*

Z diela Imricha Karvaša ako jednotiacia niť vyčnieva humanita a morálne cítenie. U hospodárskych teoretikov a súčasne praktikov Karvašovho typu nebýva zvykom, aby jedným z ústredných bodov ich teoretického i praktického úsilia bolo také výrazné zdôrazňovanie etických hľadísk. Odkaz Karvaša je jednoznačný: *„Každá ľudská spoločnosť je organizovaná a žije podľa určitých morálnych zásad. Etika v praktickom hospodárskom živote je ešte dôležitejšia ako v ostatných sektoroch sociálneho života.“*

V Karvašovom myslení treba osobitne vyzdvihnúť aj schopnosť vidieť veci v ich možnej alebo očakávanej dynamike a perspektíve, v ich zákonitej logike a pohybe. V niektorých otázkach vlastne predstihol svoju dobu. To možno jasne vidieť i v jeho pohľade na predpokladanú ekonomickú integráciu, keď tento proces v tom čase začínal diskusiami. Profesor Karvaš tu jednoznačne už vtedy (1946 – 1947) upozorňoval na fakt, že treba počítať so vznikom nadnárodných organizačných útvarov. Pozoruhodné sú aj jeho názory na potreby vytvorenia nadnárodnej meny, ktoré vychádzajú z poznania, že národné meny rozdrobujú hospodárstvo na malé oblasti; medzištátnej výmene tovarov vznikajú z tejto skutočnosti značné prekážky, ba môžu vyústiť aj do nebezpečných porúch.

Slovensko ako krajina v srdci Európy prešla v 20. storočí turbulentným vývojom plným vzostupov a pádov, často sa správala macošsky ku svojim najlepším deťom. A tak sa mohlo stať aj to, že jeden z mála slovenských ekonómov, ktorý v medzinárodných dimenziách dosiahol špičkovú úroveň, si musel ako invalidný dôchodca vysídlený i s rodinou z vlastného bytu privyrábať na živobytie doučovaním cudzích jazykov. No nezlomilo ho to a ako povedal jeho študent, profesor Karol Rybárik, Imrich Karvaš sa vždy vedel *„s rovným a rovnakým čelom postaviť voči osudu v jeho priazni i ponížení“*, a tak odovzdal svojim žiakom a budúcim generáciám viac než len vedomosti. Stal sa inšpirujúcim vzorom nielen správnych postupov k dosiahnutiu materiálnej stability a prosperity, ale i čestnosti, ľudskosti a vlastenectva.

Posolstvá sochy

ČLOVEK – OSOBNOSŤ
vážny, vážený, odvážny

1. vážny človek – osobnosť, z ktorej vyžarovala múdrosť a rozvážnosť;
2. uznávaný profesionál – svojimi vedomosťami akceptovaný tak v ekonomickej, ako aj v právnejpraxi;
3. rozhodný človek – schopný prijímať rozhodnutia z profesionálnej pozície, ktorú v danom časezastával;
4. starostlivý – vzorný manžel a otec rodiny;
5. nebojácny a odvážny – jeho činy v čase SNP je možné porovnávať (ak nie prevýšiť) s najodvážnejšími činmi účastníkov povstania, povstaleckej armády, či partizánov v tomto období; zjednodušene povedané: „*kým vojaci a partizáni bojovali zbraňou, Imrich Karvaš bojoval perom.*“